

Projekt „EU United we Stand” został sfinansowany przez Unię Europejską w ramach programu „Europa dla obywateli”

Dotyczy u 2.2 – Działanie Sieci miast 2.3 Działanie Projekty społeczeństwa obywatelskiego araz Komponent u 1: Pamięć europejska

Działania przygotowawcze: W działaniu wzięło udział 5 uczestników, w tym 1 osoba z Berlina (Niemcy), 1 osoba z Angouleme (Francja), 1 osoba z Veliko Tarnovo (Bułgaria), 1 osoba z Budapesztu (Węgry), 1 osoba z Warszawy (Polska)

Miejsce/data: Berlin, 11.-12.09.2020

Krótki opis: Działanie to składało się z 2-dniowego spotkania, którego celem było uzgodnienie szczegółów realizacji projektu, ustalenie zasad komunikacji wewnętrznej, przegląd harmonogramu, treści działań, metodologii, monitoringu, ewaluacji, raportowania i planu upowszechniania. Dzień 1: otwarcie, prezentacje partnerów, przegląd i wypracowanie planu działań, uzgodnienia dotyczące metodologii, ewaluacji i raportowania; Dzień 2: ustalenie zasad komunikacji, koordynacji i monitoringu; podział zadań i kolejne kroki.

Wydarzenia: W ramach tego projektu zrealizowano 5 wydarzeń:

Wydarzenie 1

Udział: Projekt umożliwił spotkanie 75 obywateli, z których 65 pochodziło z miasta Budapeszt (Węgry), 2 z miasta Veliko Tarnovo (Bułgaria), 3 z miasta Angouleme (Francja), 3 z miasta Warszawa (Polska), 2 z Berlina (Niemcy).

Miejsce/Data: Wydarzenie miało miejsce w **Budapeszcie (Węgry)** w dniach od 23/09/2021 do 24/09/2021

Krótki opis: Celem wydarzenia była refleksja nad wpływem zjednoczenia Niemiec na politykę pamięci, w szczególności na pamięć o Holokauście na Węgrzech. Ponieważ polityka pamięci dotycząca Holocaustu odegrała znaczącą rolę normatywną w procesie akcesyjnym krajów postkomunistycznych, a pamięć o Holokauście jest szczególnie istotną kwestią w Budapeszcie, wydarzenie zostało zorganizowane wokół takich zagadnień jak: krytyczny wykład na temat polityki pamięci po 1989 roku oraz wystąpienia historyków i działaczy na rzecz pamięci. W ramach wydarzenia 23 września zorganizowano warsztaty na temat działań dotyczących historii Holocaustu na Węgrzech i pamięci o nim. Po warsztatach uczestnicy zwiedzili kolekcję żydowskiej historii lokalnej Elizabethtown po wystawie stałej dotyczącej życia codziennego żydowskich mieszkańców Budapesztu, a w szczególności tej dzielnicy. Następnie odbyła się wizyta w synagodze przy ulicy Dohány, a później wykład, okrągły stół i publiczna dyskusja na temat pamięci o Holokauście i przystąpienia do UE. Wykład socjologa Máté Zombory na temat "Pamięć o Holokauście a integracja polityczna" stanowił przegląd najnowszej naukowej krytyki trzech dekad polityki pamięci. Skupił się on na przypadku polityki integracyjnej UE, która opiera się na specyficznej konstrukcji pamięci o Holokauście. Kontynuacją był spacer wśród "domów z żółtymi gwiazdami", a następnie wizyta w synagodze przy ulicy Rumbach. Po południu 24.09 odbyła się projekcja węgiersko-brytyjskiego filmu dokumentalnego "Granny Project". Film opowiada o trzech wnukach, którzy wraz ze swoimi babkami wyruszają w podróż w przeszłość - to złożony film drogi o dialogu międzypokoleniowym w Wielkiej Brytanii, Niemczech i na Węgrzech. Uczestnicy zakończyli dzień wieczornym spacerem z historykiem Róbertem Takácsem, który opowiedział m.in. o pomniku okupacji niemieckiej w 1944 roku, który wywołał wiele kontrowersji na temat roli Węgrów w II wojnie światowej. Końcowy rezultat projektu, film "Łzy, lęki, radość?" został wyświetlony z węgierskimi napisami na publicznym wydarzeniu (07 czerwca 2022), po którym odbyła się dyskusja z jednym z uczniów biorących udział w projekcie i prezesem Węgierskiego Towarzystwa Europejskiego. Drugi pokaz filmu "Projekt babci" został zorganizowany (z węgierskimi napisami) z udziałem reżysera filmu, który wygłosił wprowadzenie i odpowiedział na pytania gości (15 czerwca 2022).

Wydarzenie 2

Udział: Projekt umożliwił spotkanie 79 obywateli, z których 67 uczestników pochodziło z miasta Veliko Tarnovo (Bułgaria), 3 uczestników z miasta Budapeszt (Węgry), 3 uczestników z miasta Angouleme (Francja), 3 uczestników z miasta Warszawa (Polska), 3 uczestników z miasta Berlin (Niemcy).

Miejsce/Data: Wydarzenie miało miejsce w **Valiko Tarnovo (Bułgaria)** w dniach od 20/10/2021 do 23/10/2021

Krótki opis: Tematem wydarzenia był "Proces zjednoczenia Europy i jego następstwa w kontekście przyszłości Europy". Pierwszego dnia, na początku imprezy uczestnicy odbyli rajdowe „polowanie na historię” - odwiedzając miejsca związane z totalitarną przeszłością kraju. Popołudnie pierwszego dnia przeznaczone było na debatę plenarną i sesje warsztatowe. Ze względu na środki COVID wprowadzone 19 października i wchodzące w życie 21 października, wizyta w okręgowej sali plenarnej partii komunistycznej musiała zostać odwołana. W związku z tym, sesja opowiadania historii, która miała odbyć się w tej sali, miała miejsce podczas rajdu historycznego. Drugiego dnia imprezy międzynarodowi i lokalni uczestnicy udali się do miasta Kilifarewo, gdzie zwiedzili muzeum sprzętu socjalistycznego. Następnie udali się do Arbanassi, gdzie zwiedzili rezydencję okręgową przywódcy komunistycznego Todora Żiwkova (obecnie hotel 5*) oraz wpisaną na listę dziedzictwa UNESCO cerkiew Narodzenia Pańskiego. Podczas wszystkich wizyt i podróży, uczestnicy mieli sesje opowiadania historii, z odniesieniami do czasów reżimu totalitarnego w Bułgarii.

Wydarzenie 3

Udział: W wydarzeniu wzięło udział 57 obywateli, w tym 45 uczestników z miasta Angouleme (Francja), 2 uczestników z miasta Veliko Tarnovo (Bułgaria), 3 uczestników z miasta Budapeszt (Węgry), 3 uczestników z miasta Warszawa (Polska), 4 uczestników z miasta Berlin (Niemcy).

Miejsce / Daty: Wydarzenie miało miejsce w **Angouleme, (Francja)**, od 10/11/2021 do 12/11/2021 r.

Krótki opis: Celem wydarzenia było zbadanie jak postrzegają integrację europejską młodzi Europejczycy? Jak nasza historia narodowa wpłynęła na nasze doświadczanie tożsamości europejskiej? Młodzież ze szkoły zawodowej SILLAC w Angouleme przygotowała wystawy poświęcone zagadnieniom zw. z I i II wojną światową w Europie. 11 listopada jest świętem we Francji ze względu na pamięć o zakończeniu pierwszej wojny światowej, rozejmu z 1918 roku i uczczeniu pamięci tych, którzy zginęli za Francję. Aby zrozumieć historię ruchu oporu we Francji, grupa odwiedziła Espace mémoriel de la Résistance et de la Déportation. Następnie uczestnicy projektu wzięli udział w oficjalnej ceremonii upamiętnienia zawieszenia broni z 11 listopada 1918 r. - złożenie wieńców pod pomnikiem Beaulieu w obecności władz cywilnych i wojskowych oraz Podjęcie broni na placu Champ de Mars z oddziałami bazy obrony Angoulême i żandarmerii narodowej. Odbyło się także spotkanie poświęcone historii imperium kolonialnego Francji, kolaborantów reżimu Vichy, czy wojny w Algierii. Następnie zaplanowano wizytę w narodowym muzeum komiksu, w tym wystawę o Picassie, słynnym hiszpańskim uchodźcy do Francji. 12 listopada był przeznaczony na warsztaty w liceum. Jest to stary budynek z 1885 roku, który był szkołą zawodową. W 1941 roku szkoła stała się szpitalem, a pod koniec wojny ponownie szkołą. Uczniowie przygotowali uroczystość, aby przypomnieć przeszłość szkoły szerszej publiczności. Dziesięciu byłych uczniów SILLAC, którzy obecnie są na emeryturze, zgodziło się udzielić wywiadu na temat ich osobistych wspomnień dotyczących upadku żelaznej kurtyny i integracji Europy. Po południu grupa mogła uczestniczyć w wykładzie profesora doktora Kocher-Marboeuf z uniwersytetu w Poitiers na temat historii Francji od rewolucji i powstania republiki do Unii Europejskiej. Następnie odbyły się prezentacje i dyskusje na temat historii ruchu oporu w krajach uczestniczących w projekcie.

Wydarzenie 4

Udział: W wydarzeniu wzięło udział 65 obywateli, w tym 54 uczestników z miasta Warszawa (Polska), 3 uczestników z miasta Angouleme (Francja), 3 uczestników z miasta Veliko Tarnovo (Bułgaria), 3 uczestników z miasta Budapeszt (Węgry), 2 uczestników z miasta Berlin,(Niemcy).

Miejsce / Daty: Wydarzenie miało miejsce w **Warszawie (Polska)**, od 31/03/2022 do 03/04/2022 r.

Krótki opis: Celem wydarzenia było przyżycie się europejskiej idei solidarności. Przed przyjazdem do Warszawy uczestnicy, a także grupa z Polski, zostali poproszeni o przygotowanie krótkich prezentacji, w których poruszyliby kwestię solidarności europejskiej na przykładzie swoich krajów, konkretnych działań lub projektów. Prezentacje dotyczyły m.in. projektów wymiany młodzieży między szkołami w Polsce i Niemczech, projektów animacji społeczności lokalnych organizowanych przez wolontariuszy we Francji i Bułgarii, analizy sytuacji na Węgrzech (w kontekście zbliżających się wyborów parlamentarnych) oraz działań na rzecz uchodźców z Ukrainy organizowanych przez Kluby Europejskie w Warszawie. Spotkanie z Waldemarem Kuczyńskim - działaczem opozycyjnym lat 60. i 70. XX wieku, ministrem w rządzie T. Mazowieckiego, było okazją do rozmowy o najnowszej historii Europy po 1989 roku z perspektywy doświadczonego uczestnika tamtych wydarzeń. Rozmawialiśmy m.in. o polityce pamięci, procesach demokratyzacji w Europie Środkowo-Wschodniej czy stosunkach polsko-niemieckich po 1990 roku, a także z Rosją, w tym w kontekście bieżących wydarzeń międzynarodowych. W ramach warsztatów w Domu Spotkań z Historią uczestnicy mogli dowiedzieć się o wydarzeniach z najnowszej historii Polski (w tym o obradach Okrągłego Stołu), a także zapoznać się z Archiwum Historii Mówionej, które jest zbiorem wywiadów, nagrań z uczestnikami/świadkami wydarzeń, które naznaczyły najnowszą historię Polski i Europy Środkowo-Wschodniej. Podczas spaceru z przewodnikiem uczestnicy mogli poznać historię poprzez konkretne miejsca i architekturę Warszawy, odnosząc się w szczególności do okresu po 1945 roku.

Wydarzenie 5

Udział: W wydarzeniu wzięło udział 78 obywateli, w tym 65 uczestników z miasta Berlin (Niemcy), 4 uczestników z miasta Angouleme (Francja), 3 uczestników z miasta Veliko Tarnovo (Bułgaria), 3 uczestników z miasta Budapeszt (Węgry), 3 uczestników z miasta Warszawa (Polska)

Miejsce/ Daty: Wydarzenie miało miejsce w **Berlinie, (Niemcy)**, w dniach od 11/04/2022 do 14/04/2022

Krótki opis: Celem wydarzenia było odzwierciedlenie roli Niemiec w Europie po zjednoczeniu. 30 lat temu zjednoczenie Niemiec było katalizatorem integracji europejskiej. Wzrost faktycznej pozycji Niemiec w Europie stoi w ostrej sprzeczności z rozwijaną coraz bardziej po II wojnie światowej ideą przewodnią, że należy doprowadzić do powstania nie niemieckiej Europy, ale europejskich Niemiec. Spotkanie rozpoczęło się od krótkiej prezentacji każdego z partnerów. Uczestnicy dokonali przeglądu krajowych mediów, pytając, jaki obraz Niemiec rysuje się w ich krajach. Porównanie i omówienie różnych mediów pokazało wymagające, ale i sceptyczne spojrzenie na wpływ Niemiec na integrację europejską. Program spotkania obejmował następnie porównanie różnych narracji (takie jak mniejszości, mur berliński, zachodni alianci) i badał ich wpływ na społeczeństwo niemieckie. Podczas dyskusji z udziałem ekspertów zastanawiano się także nad takimi elementami w narodowych narracjach, jak rasizm i jego wpływ na postrzeganie przez społeczeństwa wspólnych wartości europejskich. Trzeci dzień spotkania poświęcony był opracowaniu trailerów reklamujących krótki film "Łzy, łęki, radość!?", będący kompilacją różnych wywiadów przeprowadzonych przez uczestników w trakcie trwania projektu. Wyprodukowaliśmy pięć różnych trailerów, które wykorzystaliśmy do promocji filmu w mediach społecznościowych. Podczas publicznego pokazu, w berlińskim kinie, fragmenty wywiadów zostały zaprezentowane w 45 minutowym filmie. Uczestnicy rozmawiali o swoich oczekiwaniach wobec UE i roli Niemiec w Europie z czołowymi politykami z czasów, gdy upadła żelazna kurtyna.